

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Emilie Štěpánkové a soudců JUDr. Věry Oravcové, Ph.D. a Mgr. Ivana Šindlera ve věci

nezletilých:

J■■■■ B■■■■, narozená dne ■■■■
M■■■■ B■■■■, narozený dne ■■■■
oba zastoupeni opatrovníkem Statutárním městem Plzeň

děti rodičů:

J■■■■ B■■■■, narozená dne ■■■■
bytem ■■■■
zastoupená advokátkou JUDr. Nadjou Clare Hrušovskou
sídlem Pod Jezerem 2, 323 00 Plzeň

M■■■■ B■■■■, narozený dne ■■■■
bytem ■■■■

za účasti navrhovatelů:

V■■■■ O■■■■ H■■■■, narozený dne ■■■■
zastoupený kolizním opatrovníkem Magistrátem města Plzně

V■■■■ J■■■■ H■■■■, narozený dne ■■■■

P■■■■ H■■■■, narozená dne ■■■■
všichni bytem ■■■■
zastoupeni advokátem JUDr. Zdeňkem Veberem
sídlem Purkyňova 10, 301 00 Plzeň

o úpravu styku nezletilých dětí s navrhovateli

k odvolání navrhovatelů a odvolání matky proti rozsudku Okresního soudu Plzeň – město ze dne 27. 9. 2018, č. j. 99 P 243/2015 - 216

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku pod bodem I potvrzuje.
- II. Ve výrocích pod body II a III se napadený rozsudek zrušuje a v tomto rozsahu se věc vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III. Nařizuje se, aby soud prvního stupně opravil v záhlaví napadeného rozsudku označení účastníků, a to příjmení nezletilého M■■■■ B■■■■, narozeného dne ■■■■■, příjmení otce nezletilého, příjmení navrhovatelky a křestní jména obou navrhovatelů.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud zamítl návrh na úpravu styku navrhovatelů s nezletilou J■■■■ B■■■■ a nezletilým M■■■■ B■■■■ (výrok I), uložil navrhovatelům společně a nerozdílně uhradit v plné výši náklady řízení hrazené státem s tím, že konkrétní částka a lhůta splatnosti budou upraveny samostatným usnesením (výrok II) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).
2. V odůvodnění napadeného rozsudku dospěl soud prvního stupně k závěru, že navrhovatelka je tetou nezletilých dětí ze strany matky, navrhovatel je manželem navrhovatelky, tedy strýcem nezletilých a nezletilý navrhovatel je bratrancem nezletilých. Navrhovatelé pro úpravu styku argumentovali nezpochybnitelným zájmem dětí na kontaktu s širší rodinou a zájmem na posilování rodinných vztahů. Rodiče nezletilých od počátku úpravu styku odmítali. Na základě provedeného dokazování dospěl soud prvního stupně k závěru, že mezi matkou dětí a navrhovatelkou, které jsou sestrami, je dlouhodobě v řádu několika let velmi negativní vztah. Soud poskytl účastníkům prostor pro mimosoudní jednání v délce tří měsíců, avšak nezdařilo se ani jedno vzájemné osobní setkání. Od tohoto negativního vztahu se odvíjí i další rodinné vazby. Ze znaleckého posudku bylo zjištěno, že nezletilé děti útlého věku, minimálně do nástupu povinné školní docházky, své vazby k dalším osobám odvíjejí od vazeb svých určujících vychovatelů. Je zřejmé, že matka nezletilých a navrhovatelé vůči sobě mají špatný vztah. Otec nezletilých a navrhovatel se ve vztazích přiklání na stranu svých partnerek. Nezletilý V■■■■, který je bratrancem nezletilých, viděl nezletilého M■■■■ pouze v porodnici a nelze hovořit o bližším citovém vztahu mezi oběma dětmi. Pokud jde o nezletilou J■■■■, s tou si nezletilý V■■■■ v minulosti hrál, nezletilá J■■■■ si pamatuje, že si s ním hrála, ale je otázkou, zda by jej poznala. Znalkyně dále uvedla, že nerealizace kontaktů pro nezletilé neznamená újmu. Těžko si lze představit situaci, pokud by soud návrhu vyhověl, že by realizace kontaktů upravených soudem byla pozitivní pro psychický vývoj nezletilých, když primárně určující výchovné prostředí není vůči navrhovatelům pozitivně nakloněno. Lze předpokládat, že realizace takových kontaktů by psychický vývoj nezletilých negativně ovlivňovala. Za dané situace nezbylo, než návrh jako nedůvodný zamítnout, a to ve vztahu ke všem navrhovatelům. Dále soud prvního stupně apeloval na účastníky, aby prostřednictvím odborné pomoci usilovali o narovnání vzájemných vztahů. Není nepodstatné, že negativní vztah mezi navrhovatelkou a matkou nezletilých ovlivnil i vztah mateřské babičky k nim, takže fakticky komplikuje možnost zprostředkovaných kontaktů, např. při návštěvě u babičky dětí v jejím bydlíšti. Jedinými nositeli práv a povinností vyplývajících z rodičovské odpovědnosti jsou rodiče. Ti jsou v dané věci jednotní v tom, že si kontakty svých dětí s navrhovatelem nepřejí. Bylo prokázáno, že svým postojem rodiče zájmy dětí nepoškozuji, není tedy dán žádný důvod pro zasahování státu formou soudního rozhodnutí do jejich pravomocí při výchově dětí. Pokud jde o náklady státu, soud prvního stupně v napadeném rozhodnutí uvedl, že stát má vůči účastníkům podle výsledku řízení nárok na náhradu těchto nákladů. Navrhovatelé byli se svým návrhem zcela neúspěšní, proto soud rozhodl tak, že navrhovatelé jsou povinni tyto náklady společně a nerozdílně uhradit v plné výši. Náklady účastníkům soud nepřiznal, neboť nezjistil žádnou okolnost, která by jejich přiznání odůvodňovala.

3. Proti tomuto rozsudku podali včasné odvolání navrhovatelé, kteří uvedli, že matka nezletilých jim dlouhodobě brání ve styku s nezletilými, aniž by k tomu měla jakýkoliv důvod. Byla to vždy navrhovatelka, která nabízela vstřícná řešení k obnovení vzájemných vztahů, bohužel bezvýsledně. Navrhovatelka prostřednictvím babičky nezletilých navrhla i pomoc v podobě odborné konzultace, což matka nezletilých odmítla. Je zřejmé, že matka nezletilých využívá děti jako prostředek k řešení svých sporů s navrhovatelkou. Dále považují navrhovatelé rozsudek soudu za nepřezkoumatelný a odůvodnění neobstojí ve vztahu k provedeným důkazům a nekoresponduje s aktuální právní úpravou a judikaturou. V této souvislosti poukazují na ust. § 927 o. z., kdy soud prvního stupně vynechal v citaci tohoto ustanovení poslední větu, a to: „také dítě má právo stýkat se s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí“. Opomenutí této věty způsobuje, že soud se nevypořádal se všemi aspekty daného případu. Navrhovatelé nerozporují, že mezi navrhovatelkou a matkou nezletilých panují dlouhodobě negativní vztahy, to však samo o sobě není důvodem pro zamítnutí návrhu ve vztahu ke všem navrhovatelům. Soud prvního stupně ignoroval, že na straně navrhovatelů je rovněž nezletilý V■■■■ a jeho zájmy nelze automaticky transformovat do zájmů jeho rodičů. Je nepochybné, že nezletilá J■■■■ a nezletilý M■■■■ mají právo se stýkat se svými příbuznými, kteří o tento styk mají zájem. S tímto právem se soud prvního stupně nevypořádal. V této souvislosti pak odkázali navrhovatelé na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 568/06, a to odkazem na ochranu rodinného života, resp. respektu k rodinnému životu. Při výkladu těchto pojmů je dle názoru navrhovatelů třeba zohledňovat biologickou vazbu a sociální realitu rodiny a rodinného života. Základem rodinných vazeb je tradičně právě biologické pouto pokrevního příbuzenství mezi členy rodiny. Pokud soud prvního stupně hovoří o přetrhání vazeb mezi nezletilými a navrhovatelem, pak kromě rodičů nezletilých má na tom svoji část viny rovněž soud prvního stupně, a to bezdůvodnými průtahy, když první jednání nařídil bezmála půl roku po podání žaloby. Již tato prodleva ve spojení s celkovou dobou trvání sporu a chováním rodičů pomohla k oslabení vazeb mezi navrhovatelem a nezletilými. Současně soud prvního stupně tyto vazby zcela ignoroval, když konstatoval, že realizace kontaktů za dané situace by poškozovala negativně psychický vývoj nezletilých, a z rodinných vazeb vynechal babičku nezletilých, která mohla a byla ochotna se v dané věci angažovat. Tento závěr nemá oporu v provedeném dokazování, a to zejména s ohledem na závěry znaleckého posudku, které navrhovatelé v odvolání rovněž citují. Za neakceptovatelný považují navrhovatelé i přístup opatrovníka nezletilého V■■■■, který v závěru řízení konstatoval, že není v zájmu dětí, aby se stýkaly a realizace kontaktu by měla být ponechána na iniciativě nezletilého V■■■■. Soud měl řadu možností, jak styk navrhovatelů s nezletilými upravit, například formou styku nepřímého a postupně i styku přímého. Nepřímý styk by představoval jakési dočasné řešení, které by mělo vést k navázání a obnovení vztahu s dítětem. Dále pak navrhovatelé nesouhlasí s výrokem pod bodem II, kterým jim byla uložena povinnost hradit náklady zálohované státem. Předně se domnívají, že by tato povinnost měla být rovným dílem rozdělena mezi navrhovatele a rodiče nezletilých, kteří svým negativním přístupem mají hlavní díl viny na výsledku sporu. Rovněž není akceptovatelné, aby povinnost hradit náklady řízení zálohované státem stíhala rovněž nezletilého V■■■■. Navrhují proto, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil, případně věc vrátil soudu prvního stupně. Pokud jde o náklady řízení, navrhují navrhovatelé, aby bylo rozhodnuto tak, že náklady ponесou dospělí účastníci rovným dílem.
4. Matka nezletilých dětí ve svém odvolání proti výroku pod bodem III uvedla, že zde existují okolnosti, pro které lze přiznat právo na náhradu nákladů řízení. K podání návrhu nemuselo dojít, pokud by navrhovatelka měla běžné a obvyklé vztahy se svou matkou Ing. R■■■■. Nezletilý V■■■■, dokud mu bylo dovoleno navštěvovat babičku, měl pravidelné a běžné kontakty se svou sestřenicí a dokonce i se svou tetou a strýcem, tedy rodiči nezletilé J■■■■. Babička měla zájem být vedlejším účastníkem řízení na straně rodičů, aby mohla reagovat na zkrslující tvrzení navrhovatelky, tomuto návrhu však nebylo vyhověno. Oba rodiče se cítili celým řízením poškozeni na svých rodičovských právech, návrh pro ně znamenal zásadní zásah do jejich života a výkonu rodičovských práv a omezování v čase, který měli v úmyslu trávit zcela jiným způsobem než jednáním u soudu a s advokáty na obranu svých zájmů a zejména i zájmů svých nezletilých

děti. Oba rodiče byli v názoru na styk svých dětí s navrhovatelem zcela jednotní a svorní. Jsou přesvědčeni, že navrhovatelka si s nimi přes děti vyřizuje své účty. Proti styku bratrance a své starší dcery neměli v zásadě žádné námitky, pokud by byl realizován prostřednictvím matěřské babičky. S ohledem na jednání a chování i samotného nezletilého V. v období od podání návrhu do vyhlášení rozsudku, které se projevovalo útky z domova a konflikty ve škole, nedoporučil ani jeho kolizní opatrovník styk s nezletilými dětmi B. Návrh považovali rodiče za zcela nedůvodný až absurdní, neboť od počátku vnímali, že pokud nejsou dobré vztahy mezi dospělými účastníky řízení a širší rodinou, nemohou se řešit a kompenzovat přes nezletilé děti. Vztahy rodičů se natolik upevnily, že se jim narodilo další dítě, a ve chvíli, kdy byla matka těhotná a očekávala narození dalšího potomka, byla svou sestrou „vláčena“ soudním řízením a vystavena stresu z tohoto řízení. Do toho musela s matěřskou babičkou prožívat, že babička se nemůže stýkat se svým vnukem, a že její sestra „vychová a trestá“ svou matku - matěřskou babičku. Oba rodiče vnímali celé řízení za absurdní až šikanózní, které je velmi stresovalo představou, že by se měli omezovat ve svém rodinném životě a trávení společného času ve prospěch někoho, kdo je nemá rád a s nímž nemají zájem po opakovaných negativních zkušenostech trávit čas. Toto se týká navrhovatelky, neboť její manžel je v tomto případě i díky své jazykové bariéře pouze pasivním účastníkem a tím, kdo toto řízení financuje. Rodiče společně s matěřskou babičkou vyhodnotili, že ve skutečnosti v tomto řízení nejde o vztahy bratrance a sestřenice, ale o jakýsi „zúčtovací spor“, který s nimi oběma vede navrhovatelka. Pokud by navrhovatelka měla zájem o styk s nezletilou neteří a o kontakt bratrance a sestřenice, šla by příkladem a snažila se normálně komunikovat se svou matkou, a to před podáním návrhu. Obrátila by se na svou sestru a nevynucovala by si bez předchozího varování úpravu styku soudní cestou. Matce připadá absurdní rovněž požadavek na úpravu styku s nezletilým M. B., když tento je ve věku několika měsíců a je zcela fixován na matku, zejména je v pravidelných intervalech kojen. Osobní poměry rodičů nejsou tak nadprůměrné, aby si mohli dovolit hradit a nést náklady soudního řízení, na jehož vzniku se vůbec nepodíleli. Otec nezletilých dosahuje průměrného výdělku 25 000 Kč měsíčně a matka je na rodičovské dovolené. Není důvod, proč by měli nést náklady svého právního zastoupení na úkor rodinného rozpočtu, který je v řádech statisíců korun nižší, než jsou pravidelné příjmy navrhovatelů. Absurdnost tohoto řízení mohla být prokázána i jiným způsobem, než jen formou znaleckého posudku. Není běžné ani normální řešit vztahy vedlejší rodové linie úpravou styku soudní cestou za života rodičů, jimiž dochází k zásahu do jejich rodičovských práv, která nejsou v rozporu se zájmy dítěte. Vzhledem k věku dětí a k věkovému rozdílu mezi nimi a nezletilým V. muselo být od počátku zjevné, že bez součinnosti dospělých osob není styk bratrance a sestřenice realizovatelný. V uvedeném lze spatřit důvody hodné zvláštního zřetele a okolností případu, které odůvodňují, aby odvolací soud změnil rozsudek soudu prvního stupně ve výroku pod bodem III a přiznal rodičům právo na náhradu nákladů řízení v částce 6 292 Kč ve smyslu § 9 odst. 2 vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, za 4 úkony ve věci po 1 000 Kč a dále náhradu za daň z přidané hodnoty. Rovněž požadovala náhradu nákladů odvolacího řízení.

5. Navrhovatelé k odvolání rodičů nezletilých proti výroku pod bodem III napadeného rozsudku doplnili, že majetková situace rodičů je jiná, než popisují v odvolání, matka nezletilých zdědila finanční částku 3 000 000 Kč a matěřská babička na ni převedla nemovitý majetek. Pokud rodiče nezletilých tvrdí, že toto řízení nevyvolali či k němu nezavdali příčinu, z obsahu spisu vyplývá, že to byla navrhovatelka, která se před podáním návrhu opakovaně snažila kontaktovat jak matku nezletilých, tak i matěřskou babičku, snažila se o styk s nezletilou J. a o narovnání vzájemných vztahů, což rodiče odmítli. Jsou to tedy navrhovatelé, kteří jsou oběťmi zvůle rodičů nezletilých. Pokud jde o rodiči tvrzené špatné vztahy navrhovatelky s matěřskou babičkou, jedná se opět o účelové tvrzení. Byla to právě navrhovatelka, která se po smrti otce o svoji matku starala a dělala jí společnost. Právě vliv matky dětí však byl příčinou naprostého odcizení matěřské babičky a navrhovatelky a přetrhání jejich vzájemných kontaktů. Není zde žádný důvod hodný zvláštního zřetele, který by odůvodňoval přiznání nákladů řízení rodičům nezletilých dětí, proto navrhli potvrzení napadeného výroku pod bodem III. Pokud jde o tvrzené příjmy navrhovatele

v rádech statisíců korun měsíčně, uvedli, že navrhovatel je již dva roky v důchodu a příjmy v takových částkách nemá.

6. Opatrovník nezletilého navrhovatele konstatoval, že není v zájmu jakéhokoliv dítěte, aby se stýkalo s příbuznými za asistence cizí osoby, není to přirozené a není tedy ani v zájmu nezletilého V■■■■, aby docházelo ke styku s jeho sestřenicí či bratrancem a byla tomu přítomna cizí osoba. Taková situace není reálná a celý problém mohou děti vyřešit případně v pozdější době, pokud o to budou mít zájem. Napadený rozsudek považoval tento opatrovník za správný a navrhl jeho potvrzení ve všech výrocích.
7. Rodiče nezletilých dětí k odvolání navrhovatelů uvedli, že ust. § 927 o. z. předpokládá existenci faktických rodinných vztahů a v řízení bylo prokázáno, že tyto neexistují, rodina se neschází při běžných příležitostech, jako jsou obvykle narozeniny, vánoce, velikonoce apod. Dále odkázali na závěry znaleckého zkoumání s tím, že předmětem tohoto řízení není, kdo zapříčinil současné nedobré vztahy mezi navrhovatelem a rodiči dětí, podstatné je, že případný styk dětí s navrhovatelem by měl na ně negativní vliv a mohlo by u nich dojít ke stejnému psychickému zranění, kterého se matka dětí sama dočkala od navrhovatelky. Tomu chce zabránit, a proto se tak brání styku navrhovatelů s dětmi. Navíc u nezletilého M■■■■ takový styk ani fakticky realizovat nelze, neboť je zcela závislý na své matce. Není v zájmu dětí, aby byl styk upraven, proto navrhli potvrzení výroků I a II rozsudku. Pokud styk upraven nebude, nebude to znamenat újmu pro nezletilé děti.
8. Opatrovník nezletilých dětí považoval rovněž napadený rozsudek za správný a navrhl jeho potvrzení. Nelze si představit, jak by probíhal styk dětí s navrhovatelem, když vztahy mezi dospělými jsou tak vážně narušeny. Taková úprava styku by pro děti byla spíše trestem než přínosem. Vzájemné negativní vztahy by měli řešit především dospělé osoby. Dále odkázal na vyjádření znalkyně, podle kterého pokud nebude styk dětí s navrhovatelem upraven, nebude to pro děti znamenat újmu. Pokud jde o náklady řízení mezi účastníky, bylo by správné, aby soud matce nezletilých dětí tyto náklady přiznal, neboť sama nepodala návrh na zahájení řízení a celé toto řízení bylo velkým zásahem do života matky i dětí, a to rovněž zásahem finančním. Děti musely podstoupit znalecké zkoumání, pohovory s orgánem sociálně právní ochrany dětí apod.
9. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek podle ust. § 212 o. s. ř. a násl. a při odvolacím jednání dále zjistil, že od vyhlášení rozsudku nedošlo k žádné změně v poměrech, s nezletilými dětmi B■■■■ se navrhovatelé nesetkali a nemají možnost je ani kontaktovat, neboť matka nezletilých má zablokované telefonní číslo své sestry. Další důkazy odvolací soud neprováděl, neboť nebyly účastníky navrhovány.
10. Odvolací soud po přezkoumání napadeného rozsudku a řízení, které mu předcházelo, dospěl k závěru, že může vycházet ze skutkového stavu zjištěného soudem prvního stupně, který je postačující pro rozhodnutí ve věci a dospěl k závěru, že odvolání navrhovatelů není důvodné.
11. Podle ust. § 927 o. z., právo stýkat se s dítětem mají osoby příbuzné s dítětem, ať blízce či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se stýkat s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.
12. Ze shora citovaného ustanovení, které řeší vztahy mezi dětmi a jinými příbuznými a dalšími společensky blízkými osobami vyplývá, že musí být současně splněny tři základní podmínky pro to, aby mohlo být právo na styk osoby odlišné od rodičů s nezletilým dítětem uplatňováno. Prvá podmínka je příbuzenství dotčených osob, která byla v daném případě splněna. Soud prvního stupně správně zjistil, že nezletilé děti jsou v příbuzenském poměru k navrhovatelům, přičemž navrhovatelé jsou teta a strýc a dále pak bratranec nezletilých dětí. Pokud jde o druhou podmínku, a sice že dítě musí mít k těmito osobám blízký vztah, a to nikoliv jen přechodný, zde soud prvního stupně učinil správný závěr, a to na základě provedeného výsledku znalkyně, jejíž závěry vyplynuly i ze samotného zkoumání dotčených osob, ale i z jiných důkazů, že citový vztah zde vysledovat nelze. U nezletilého M■■■■ tento vztah s ohledem na jeho věk nebyl dosud ani navázán. Pokud

jde o nezletilou J■■■■, zde nějaký vztah existoval v minulosti z důvodu občasných kontaktů nezletilého navrhovatele s nezletilou J■■■■, tento vztah zde již není a nelze proto uzavřít, že by i tato druhá podmínka byla splněna. Třetí podmínkou pro naplnění požadavku na úpravu styku nezletilých dětí s navrhovateli, a sice vznik újmy, k níž by došlo při nedostatku styku s navrhovateli, rovněž nebyla naplněna. Nebylo zjištěno, že by tato újma nezletilým dětem vznikla při absenci styku s navrhovateli, když bylo spolehlivě zjištěno, že nezletilé děti žádnou újmu nepocítují a ani pociťovat nemohou, a to právě s ohledem na dlouhodobou absenci vřelých rodinných vazeb mezi navrhovateli a rodiči nezletilých dětí a dětmi samotnými. Ostatní okolnosti či skutečnosti, které řešil soud prvního stupně a jimiž se také v odůvodnění napadeného rozsudku zabýval, jsou již pro posouzení této věci nadbytečné. Lze tedy uzavřít, že podmínky pro naplnění ust. § 927 o. z. v tomto konkrétním případě splněny nebyly.

13. Pokud jde o námitku odvolatelů ve vztahu k aplikaci poslední věty ust. § 927 o. z., z níž vyplývá, že rovněž dítě má právo stýkat se s těmito osobami, pokud tyto osoby se stykem souhlasí, nelze tuto část ustanovení aplikovat tak, jak požadují navrhovatelé. Jedná se totiž o případy, kdy se samo dítě může domáhat styku, pokud je mu v tom bráněno např. ze strany rodičů. Nejde tedy o souzený případ, neboť nezletilé děti B■■■■ se nedomáhají úpravy styku s navrhovateli ani nezletilým bratrancem V■■■■. Pokud jde o tohoto nezletilého bratrance, ani u něj nejsou splněny shora uvedené podmínky, zakotvené v ust. § 927 o. z., proto ani v jeho případě nebylo možno návrhu vyhovět. Ze všech shora uvedených důvodů pak odvolací soud hodnotil závěry soudu prvního stupně jako správné, kdy i odůvodnění napadeného rozhodnutí lze akceptovat. Současně je nutno odmítnout argumentaci navrhovatelů, že soud prvního stupně přispěl k situaci, která panuje mezi účastníky, nepřiměřenou délkou řízení. Z obsahu spisu je zřejmé, že nařízení jednání předcházela celá řada procesních aktivit navrhovatelů, v důsledku nichž nebylo možno přikročit dříve k nařízení jednání. Řízení dále probíhalo plynule a jeho délka byla ovlivněna i cizím prvkem, kdy bylo nutno zajistit překlady listin a zajistit tlumočníka pro navrhovatele, který neovládá český jazyk. Nelze tedy uzavřít, že by soud prvního stupně způsobil průtahy v řízení, které by navíc měly za následek zhoršení situace ve vztazích mezi účastníky. Ze všech shora uvedených důvodů pak odvolací soud napadený rozsudek ve výroku pod bodem I potvrdil jako věcně správný podle § 219 o. s. ř.
14. Pokud jde o nákladové výroky, odvolací soud dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro změnu či potvrzení těchto výroků, neboť závěry soudu prvního stupně nelze přezkoumat. Z hlediska poměrů účastníků nelze učinit závěr o tom, zda jsou v tomto případě splněny podmínky pro přiznání či naopak nepřiznání práva na náhradu nákladů řízení. Lze souhlasit se závěrem soudu prvního stupně o tom, že náklady státu by měli hradit navrhovatelé, kteří svým návrhem toto řízení vyvolali a nebyli úspěšní. Soud prvního stupně však opomněl, že jedním z účastníků je nezletilý navrhovatel a v odůvodnění rozsudku nečiní žádný závěr, z něhož by bylo možno dovodit, zda v případě nezletilého navrhovatele je či není možné mu uložit zaplatit tyto náklady státu. Jak již bylo uvedeno, o poměrech účastníků nebylo zjištěno nic, proto nezbylo odvolacímu soudu, než v tomto rozsahu napadený rozsudek zrušit a věc vrátit soudu prvního stupně tak, aby se znovu zabýval poměry účastníků, zjistil jejich majetkové, výdělkové, sociální a jiné poměry důležité pro rozhodnutí o povinnosti nahradit náklady státu.
15. Obdobně pak postupoval odvolací soud ohledně výroku o nákladech řízení mezi účastníky. V odůvodnění napadeného rozsudku se soud prvního stupně nevypořádal s okolnostmi, které mohou ovlivnit případné přiznání nákladů řízení. V tomto ohledu je třeba posoudit odůvodnění napadeného rozsudku jako nepřezkoumatelné. Nyní uvádějí rodiče nezletilých dětí údaje o svých příjmových poměrech a o tom, že by nepřiznání práva na náhrady nákladů právního zastoupení zasáhlo jejich finanční rozpočet. Na to navrhovatelka poukázala na dobré majetkové poměry matky nezletilých. Současně odmítla tvrzení matky o nadstandardních příjmech navrhovatele, které by měly umožnit, aby navrhovatelé hradili rodičům nezletilých náklady právního zastoupení. Účastníci předkládají svoje vlastní verze k posouzení této otázky, doposud však ničeho nedoložili. Touto otázkou se proto bude soud prvního stupně zabývat, kdy musí zjistit údaje o poměrech

všech účastníků a rovněž se vypořádá s okolnostmi případu, které mohou přivodit závěr o tom, že ten který z účastníků je povinen nahradit ostatním účastníkům jejich účelně vynaložené náklady a odchýlit se tak od zásady, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Odvolacímu soudu proto nezbylo, než výrok o nákladech řízení mezi účastníky rovněž zrušit a věc i v tomto rozsahu vrátit soudu prvního stupně k dalšímu řízení. V novém rozhodnutí pak soud prvního stupně rozhodne nejen o nákladech státu a rovněž o nákladech mezi účastníky řízení, a to jak před soudem prvního stupně, tak před soudem odvolacím. V odůvodnění nového rozhodnutí pak přesvědčivě vyloží, jak dospěl ke konkrétním závěrům a vypořádá se rovněž s námitkami uvedenými v odvolání matky nezletilých dětí i navrhovatelů.

16. S ohledem na nesprávnosti uvedené v křestních jménech a příjmení pěti účastníků uložil odvolací soud soudu prvního stupně provést opravu záhlaví rozsudku (§ 222 odst. 3 o. s. ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

Plzeň 29. 1. 2019

JUDr. Emilie Štěpánková v. r.
předsedkyně senátu